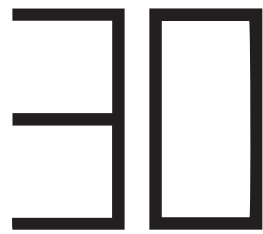

NR. 58, 2023. GADA VASARA

Latvijas Okupācijas muzeja apkārtraksts

Museum of the Occupation of Latvia Newsletter N° 58, Summer 2023, Riga

Trīsdesmit gadu laikā Muzeja saime ir augusi un tajā ir gandrīz piecdesmit darbinieku. Šobrīd Muzeja darbu nodrošina: Direktores birojs, Krājuma nodaļa, Audiovizuālo materiālu apakšnodaļa, Ekspozīcijas nodaļa, Izglītības nodaļa, Publiskās vēstures nodaļa, Valerijas Bērziņas-Baltiņas piemiņas fonda projekts, Attīstības un komunikācijas nodaļa, Saimniecības nodaļa un Stūra mājas projekts ar izstādi *Čekas vēsture Latvijā*. Paldies par uzticēšanos! • Over the course of 30 years, the Museum's family has grown and now has nearly fifty employees. The structure of the Museum consists of the Director of the Museum, Collection Department with an Audiovisual subdivision, Exposition Department, Public History Department, Development and Communication Department, Education Department, Management Department, Valerija Bērziņa-Baltiņa Memorial Fund project, and *Corner House* project. Thank you for trusting us!

Latvijas Okupācijas muzeja 30. jubilejas gads

Zīmīgs laiks — 2023. gada maija nogale. Tikko esam izdzīvojuši Latvijas mīlestības piepildītas, vienas, sarkanbaltsarkanās dienas, pateicoties Latvijas hokeja izlasei. Pavisam drīz Vispārējos Dziesmu un deju svētkos elposim vienotā, dziesmas elpā. Tas ir laiks, kuru tik ļoti gaidām, lai atjaunotos un attīrītos no nesvarīgā, lai izdzīvotu latviskumu.

Šajā īpašajā laikā Latvijas Okupācijas muzejs svin dzimšanas dienu — 30 darba gadus, krājot, glabājot, restaurējot un eksponējot Muzejam uzticētās ģimeņu, dzimtu vērtības un likteņstāstus. Sagaidot jubileju, mūsu Muzeja tautas vēstures dārgumu krātuvē ir 75 000 vienību, katra ar savu stāstu, katra liekama goda vietā un apbrīnojama. Muzeja audiovizuālo materiālu krātuve ar 2 462 liecinieku videoliecībām par šo tematu ir lielākā Eiropā. Tie ir pieci tūkstoši stundu gari, unikāli stāstījumi par divu okupāciju varām, notikumiem, cilvēku likteņiem un pārdzīvoto. Pateicība visiem dāvinātājiem, kas uzticējuši savu ģimeņu relikvijas un atmiņu stāstus Muzejam! Īpašs paldies Muzeja krājuma veidotājām Brigitai Radziņai, Evitai Rukkei un Taigai Koknevičai, audiovizuālo materiālu krātuves aizsācējiem Andrejam Edvīnam Feldmanim un Leldei Neimanei!

Sākot ar pirmās ekspozīcijas *Padomju okupācija 1940–1941.* atvēršanu Latviešu strēlnieku laukumā 1993. gada 1. jūlijā, izcīnot iespēju eksponēt izstādi un piedāvāt ekskursijas gidu vadībā ēkā Brīvības ielā 61, bijušajā Valsts Drošības komitejas ēkā 2014. gadā, un beidzot ar jaunizveidoto ekspozīciju *Latvija Padomju Savienības un nacionālsociālistiskās Vācijas okupāciju varā 1939.–1991.* 2022. gada 30. maijā, Muzejs izglīto, uzrunā un iedvesmo apmeklētājus, saņemot pateicības un iegūstot sadarbības partnerus un draugus. Šī gada 22. maijā Latvijas Muzeju biedrības rīkotajā Gada balvas pasākumā mūsu Muzejs tika nominēts par jauno ekspozīciju ar novērtējumu: "Izcili veidota cilvēka un sabiedrības pieredzes atklāsme Latvijā 20. gadsimta totalitāro režīmu pastāvēšanas laikā." Paldies visiem ziedotājiem, ekspozīcijas veidotājiem, būvētājiem un komunikētājiem! Tā ir balva par mūsu kopīgo darbu!

Kopš 2007. gada Muzejam ir izglītības iestādes statuss. Muzeja pedagogi ir sagatavojuši dažādas skolēnu un skolotāju izglītības programmas.

The Museum of the Occupation of Latvia is Ready to Celebrate its 30th Anniversary

It is a significant time, the end of May 2023. Thanks to the Latvian national ice hockey team, we have just experienced our crimson red-white-crimson red days, filled with love and unison. Soon we will join in a united song at the Latvian Song and Dance Festival. This is the time we so much look forward to, to renew ourselves, to free ourselves of the unimportant, to live out our Latvianness.

At this special time, the Museum of the Occupation of Latvia celebrates its birthday – 30 years of collecting, preserving, restoring, and exhibiting the stories of families entrusted to the Museum. As we await this anniversary, our Museum's treasure trove of national history contains 75 000 items, each with its own story, each to be treasured and admired. The Museum's audiovisual collection, with 2 462 video testimonies, is the largest of such topic in Europe. Five thousand hours of unique narratives about the two occupation powers, the events, the fates, and the experiences of the people affected. Thanks to all the donors who have entrusted the Museum with their family heirlooms and memories! Special thanks to Brigita Radziņa, Evita Rukke, and Taiga Kokneviča, the creators of the Museum's collection, and to Andrejs Edvīns Feldmanis and Lelde Neimane, the pioneers of the audiovisual materials repository.

Beginning with its first exhibition *The Soviet Occupation, 1940-1941* which opened on Latviešu strēlnieku laukums (Riflemen Square) on 1 July 1993, winning the opportunity to exhibit and offer guided tours in the former KGB building at 61 Brīvības Street in 2014, and ending with its newly created permanent exhibition, *Latvia under the Soviet Union and National Socialist Germany 1939-1991*, on 30 May 2022, our Museum educates, addresses and inspires visitors, receiving thanks and winning partners and friends. This year on 22 May, our Museum exhibition was nominated at the Latvian Museum Society's annual awards event with this evaluation: "A brilliantly crafted revelation of human and social experience in Latvia during the totalitarian regimes of the 20th century." Thank you to all the donors, exhibition designers, builders and communicators. This is a reward for our work together!

Since 2007 the Museum has had the status of an educational institution. Our educators have prepared various educational programmes for pupils and teachers.

Pēdējos desmit gados Muzejā izglītojušies vairāk nekā 1000 skolotāju. Kopš jaunās ekspozīcijas atvēršanas Muzeju un nodarbības ir apmeklējuši 12 600 skolēnu. Pateicība visiem ziedotājiem, kas šo gadu laikā ir ziedojuši īpašajam mērķim *Skolēnu ceļā nauda*, lai jaunieši no attālākajiem Latvijas reģioniem varētu apmeklēt Muzeju.

Trīsdesmit gadu laikā Muzejs ir veicis pētījumus, publicējis izdevumus un darījis pieejamus plašai auditorijai vēstures avotu materiālus. Pēc rekonstrukcijas darbu pabeigšanas un ekspozīcijas atvēršanas viena no Muzeja darba turpmākajām prioritātēm ir sistēmiska, analītiska un starpdisciplināra 51 gada okupācijas laikposma izpēte un komunikācija sabiedrībā, pievēršoties arī 1970. un 1980. gadiem, kas līdz šim ir mazāk pētīti.

Muzejam ir uzticēta Valsts protokola viesu uzņemšana. Esam lepnī, ka mums ir bijis tas gods izstāstīt Latvijas valsts, zemes un tautas likteņstāstu daudziem Latvijas valsts viesiem.

Muzejs ar ziedotāju atbalstu ir rosinājis un izveidojis mūsu tautai nozīmīgus piemiņas objektus — *Vilciena vagonu 1941 gada 14. jūnija deportēto piemiņai* Torņakalna stacijā Rīgā (1996.), piemiņas zīmi *Melnais sliksnis* pie bijušās Valsts Drošības komitejas ēkas Stabu ielā (2003.), pieminekli *Latvijas stāvstrops brīvībai*, veltīts Zedelgemas (Beļģijā) karagūstekņu nometnē 1945./46. gada ziemā ieslodzītajiem latviešu karavīriem (2018.). Šobrīd strādājam pie iniciatīvas pieminekļa *Svešo varai spītējot* uzstādīšanai Radio ielā 1a, Rīgā. Vēsturē paliekošs darbs, par kuru pateicos visiem ziedotājiem un iesaistītajiem!

2022. gadā ar likumu Muzejam tika deleģēts pienākums — saglabāt krājumā divu okupāciju varu slavinošo, demontēto pieminekļu fragmentus. Muzejs ir pierādījis profesionalitāti, parādījis drosmi un šo pienākumu ir veicis godam.

Muzejs lepojas ar savu saimi — 47 profesionāļiem —, pieci no kuriem — Taiga Kokneviča, Daina Ozoliņa, Lelde Neimane, Aivars Reinholds, Inese Jansone — Muzejam ir veltījuši vairāk nekā 25 darba gadus! Muzejā šobrīd strādā četri vēstures doktori — Gints Apals, Kārlis Dambītis, Edvīns Evarts, Ainars Lerhis, filoloģijas doktore — Vineta Poriņa, ķīmijas doktore — Gundega Michele, 23 maģistri un 12 bakalauri!

Vislielāko pateicību Muzeja jubilejā izsaku Muzeja koncepcijas un dibināšanas idejas autoram prof. Paulim Lazdam, Muzeja dibinātājiem bez kuriem nebūtu Muzeja sākuma. Sirsnīgs paldies arī visiem individuālajiem ziedotājiem un organizācijām, pateicoties kurām pastāv mūsu tautas vēstures svētnīca!

Solvita Vība,

Latvijas Okupācijas muzeja direktore

• Director, Museum of the Occupation of Latvia

Over the last ten years, the Museum has trained more than 1000 teachers. Since the opening of the new exhibition, 12 600 pupils have visited and attended lessons here. We would like to thank all the donors who have given over the years to the *Pupils' Travel Money* cause so that young people from the remotest regions of Latvia can visit the Museum.

For thirty years the Museum has conducted research, published publications and made historical source material available to a wide audience. Following the completion of building reconstruction work and the exhibition opening, one of the future priorities for the Museum's work is the systematic, analytical and interdisciplinary study of the 51-year period of occupation and its communication to the public, as well focusing on the 1970s and 1980s, which have been less studied to date.

The Museum has been entrusted with the reception of state protocol visitors. We are proud to have the honour to tell the story of the Latvian state, land and people to many guests of the Latvian government.

With donor support, the Museum has initiated and created memorial objects of national significance: the Train Car in Memory of the 14 June 1941 Deportees at Torņakalna Station in Riga (1996), the monument sign *Black Threshold* at the former KGB building on Stabu iela (2003), and the *Latvian Beehive for Freedom* monument dedicated to the Latvian soldiers held in the Zedelgem POW camp in Belgium in the winter of 1945-46 (2018). Now we are working on the installation of the *Defying Foreign Power* monument at Radio iela 1a in Riga. An abiding work for history, for which I thank all of the donors and those involved!

In 2022, the Museum was assigned by law the duty of preserving fragments from dismantled monuments glorifying the two occupying powers. The Museum has shown professionalism, courage, and honour in carrying out this task.

The Museum is proud of its community of 47 professionals, five of whom — Taiga Kokneviča, Daina Ozoliņa, Lelde Neimane, Aivars Reinholds, and Inese Jansone — have dedicated more than 25 years of work to the Museum! The Museum currently employs four doctors of history: Gints Apals, Kārlis Dambītis, Edvīns Evarts, and Ainars Lerhis; a doctor of philology, Vineta Poriņa; a doctor of chemistry, Gundega Michele; 23 master and 12 bachelor degree holders!

I would like to express my deepest gratitude, on the Museum's anniversary, to Professor Paulis Lazda, the author of the Museum's concept and founding idea, and to our founders, without whom the Museum could not have begun. My sincere thanks also to all the individual donors and organisations, thanks to whom the shrine of our nation's history exists!

Atdosim Latvijas tautai drošu pamatu: savu vēsturi

Pirms trīsdesmit gadiem, es iesniedzu Okupācijas muzeja projektu Kultūras ministram Raimondam Paulam. Kad muzeja projektu realizējām ar enerģisku dibinātāju, represēto un notikumu liecinieku darbu, Latvijas tauta atguva laupīto pašapziņu, atmiņu un vēsturi. Daloties kopējā atmiņā,

atkal tapa Latvijas tauta. Piecdesmit vienu gadu Padomju Krievija, okupējot un pārvaldot Latviju, bija kropļojusi un noliegusi Latvijas tautai atmiņu un vēsturi, kas ir noziegums pret cilvēci, kā pirmais Muzeja valsts viesis, Islandes prezidents Ragnārs Grimsons vērtēja okupācijas varas melu politiku.

Amerika un demokrātiskās valstis nosodīja okupāciju kā prettiesisku, bet pasaules apziņā Latvija ar kaimiņu valstīm pusgadsimtu it kā iekrita atmiņu akā. No šīs aizmirstības Okupācijas muzejs to beidzot izcēla un atklāja Padomju Krievijas okupācijas teroru, masveida deportācijas, nospiedoši lielo kolonistu ieplūdumu, pārkrievošanu un atņemto godu un ticību. Okupāciju pieredzi Muzejs atklāj ārzemēs — no Briseles, Lisabonas un Parīzes līdz Londonai un Vašingtonai. Ņujorkā, Apvienotām Nācijām un Strasbūrā, Eiropas Savienībai atklājām Muzeja izstādi un Latvijas stāstu. Rīgā valsts viesi Muzejā iepazīs ar mūsu tautas nostaigāto garo sāpju un maldu ceļu.

Dalīties savā starpā ar tautas stāstu vai vēsturi ir tautas esamības pamats. Atzīstot okupācijas patiesību, katram ir ceļš uz piederību Latvijas tautai. Mēs nevaram atdot okupāciju upuriem, mūsu vecvecākiem un senčiem, viņiem nolaupīto dzīvi piecdesmit viena gada garumā. Mūsu pienākums ir saprast, cieņā atcerēties un godināt okupācijas upurus, un nosodīt okupācijas ļaunumu.

Paldies visiem, kuri pēdējos 30 gadus sniedza Muzejam izpalīdzīgu roku. Vēlu darbiniekiem un atbalstītājiem nepagurt atklāt patieso Latvijas okupācijas vēsturi!

Let us Return a Secure Foundation to the Latvian Nation: Its History

Thirty years ago, I submitted to the Minister of Culture Raimonds Pauls a project for creating a Museum of Occupation in Rīga. When the project became a reality with the energetic involvement of the founding group, victims of the occupation, and supporters of the project, Latvia regained its stolen identity, memory, and history. Sharing this common memory, the Latvian nation was reborn. For fifty-one years Soviet Russia occupied Latvia, distorted and denied the memory and history of the nation. To deny a nation its history is a crime against humanity, asserted the first state visitor to the Museum, President of Iceland Ragnar Grimson, judging the mendacious policy of Soviet Russia.

The United States and the rest of the free world condemned the occupation as illegal, but Latvia, with its neighbor states, largely disappeared from public consciousness into a memory hole. The Museum of Occupation brought the story of Latvia back into the light, revealed the experience of the Soviet Russian occupation — the terror, mass deportations, demographically overwhelming flood of colonists, the russification, the stolen honor and faith. We reached out with our exhibit to Europe's capitals from Brussels, Lisbon, and Paris to London and Washington DC, to the headquarters of the European Union in Strassburg, and the United Nations in New York. In Riga, foreign dignitaries visit the Museum to learn of our nation's long and painful road to reclaim its memory and its freedom.

Sharing its story or history with others is the basis of a nation. Recognizing and accepting the truth of this shared memory is a way to become a member of the nation that is open to everyone. We cannot restore their lost lives to the victims of occupation. It is our duty to understand, to respectfully commemorate and honor its victims and to condemn the evil of the occupations. This remains the mission and responsibility of the Museum of the Occupation of Latvia. Thank you to all who offered a helping hand to the Museum during the past 30 years. We hope the Museum and its supporters will not tire in their work to unveil the history of the occupation of Latvia!

Paulis Lazda,

Latvijas Okupāciju muzeja projekta autors
• Author of the Occupation of Latvia Museum project

1997. gadā. 1. rindā no kreisās • In 1997. 1st row from the left: Anna Zoldnere, Anda Līce, Brigita Radziņa, Andris Kolbergs, Vaira Paegle, Gundega Michele, Dagnija Staško. 2. rindā no kreisās • In the 2nd row from the left: Vija Muzikante, Rūsiņš Alberts, Valters Nollendorfs, Andrejs Feldmanis, Egons Piķelis, Ivars Muzikants, Richards Pētersons, Gunārs Priedītis, Paulis Lazda, Leo Taivāns

1993. gada 6. maijā reģistrē atklātu sabiedrisku labdarības organizāciju — Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fondu (OMF). Fonda mērķis — Rīgā izveidot, pārvaldīt un uzturēt muzeju, kas liecina par Latvijas okupācijas vēsturi no 1940. līdz 1991. gadam.

Projekta ierosinātājs — vēstures profesors Paulis Lazda.

Fonda dibinātāji 1993. gadā — valdes locekļi:

Paulis Lazda, valdes priekšsēdis
Gundega Michele, valdes priekšsēža vietniece
Anna Zoldnere, galvenā māksliniece,
 Latvijas Okupācijas muzeja izpilddirektore
Rūsiņš Albertiņš, biedrzinis un grāmatvedis
Gunārs Priedītis, sekretārs
Richards Pētersons, administrators
Andris Kolbergs, valdes loceklis
Vija Muzikante, valdes locekle
Ivars Muzikants, valdes loceklis
Leons Taivāns, valdes loceklis
Jānis Stradiņš, valdes loceklis

On 6 May 1993, an open public charitable organisation was registered – the Latvian 50 Years of Occupation Museum Foundation (OMF). The purpose of the Foundation is to create, manage and maintain a museum in Riga, which shows the history of the occupation of Latvia from 1940 to 1991.

The initiator of the project is professor Paulis Lazda.

In 1993, the founders of the Foundation – members of the Board:

Paulis Lazda, Chairman of the Board
Gundega Michele, Deputy Chairman of the Board
Anna Zoldnere, Principal Artist, Executive Director,
 Museum of Occupation
Rūsiņš Albertiņš, member and accountant
Gunārs Priedītis, secretary
Richards Pētersons, administrator
Andris Kolbergs, member of the Board
Vija Muzikante, member of the Board
Ivars Muzikants, member of the Board
Leon Taivāns, member of the Board
Jānis Stradiņš, member of the Board

Muzeja jubilejā atceramies arī tos, kas rūpējās par Muzeja saimi un tā izaugsmi diendienā. Trīsdesmit gadu laikā Muzeju ir vadījuši četras direktores un viens direktors, katrs ar savu pienesumu Muzeja attīstībā. Lai arī notikumu bijis gana daudz, lūdzām ik katram no tiem atcerēties kādu spilgtu mirkli no laika, kad vadīja Muzeju.

Muzeja pirmā vadītāja un ekspozīcijas dizaina veidotāja – Anna Zoldnere 1993–1998

Annas Zoldneres lielākais sniegums bija viņas dizains Muzeja ekspozīcijai. Salīdzinot ar citos — nereti vēl ar padomju saturu piesārņotos un bieži vien ar materiālu pārbīvētos — muzejos redzamo, viņas

veidotā ekspozīcija bija pārskatāma un kalpoja gan steidzīgajam apmeklētājam, gan apmeklētājam, kas vēlas iedziļināties okupācijas tēmā. Tai pašā laikā jāuzsver, ka tā bija veidota, vadoties gan no pieejamiem līdzekļiem, gan eksponējamiem materiāliem, kuru sākumā bija ļoti maz. Tā pilnībā atbilda Pauļa Lazdas idejai par izstaigājamo grāmatu. Annas Zoldneres veidotā ekspozīcija Muzejam kalpoja teju 20 gadus — līdz pat 2012. gadam.

Anna Zoldnere, the first Director of the Museum and the designer of the exhibition, 1993–1998

The greatest achievement of Anna Zoldnere was her design for the Museum's exhibition. Compared to what one saw in other museums – at the time often still cluttered and overstuffed with Soviet content – her exhibition was clear and served both the hurried visitor and the visitor wishing to delve into the meaning of the occupation. At the same time, it should be stressed that the design was based on the available financial resources and exhibit items, both of which were very scarce to begin with. It was fully in line with Paulis Lazda's original idea of a walk-through book. The exhibition, created by Anna Zoldnere, served the Museum for almost 20 years – until 2012.

Gundega Feldmane-Zāns 1999–2001

Ja mēdz dzirdēt, ka kāds ieslīgst rutīnā un darbā, katru dienu ir viens un tas pats, tad es varu teikt, ka Muzejā man ne reizi nav šāda doma ienākusi prātā. Katra diena bija kā piedzīvojums un katru jauno dienu gaidīju ar nepacietību, jo katrā dienā norisinājās, kas spilgts un aizraujošs!

Gundega Feldmane-Zāns 1999–2001

If one hears that people sink into a routine and their workload, that it's the same thing every day, then I can say that at the Museum I have never once had such a thought in my mind. Every day was an adventure, and I was looking forward to each new day, because every day something bright and exciting was happening!

Gundega Michele 2002–2014

Ziemassvētku brīnums — 2007. gada Svētvakarā BBC radio tiešraidē skan Kembridžas Karaliskās koledžas zēnu kora dziedājums latviešu valodā. Zēni dzied "Šai svētā naktī zem' un debess zvīļo..."; ko iemācījušies no Martai Zaļaiskalns 1953. gadā ieslodzījumā Noriļskā dāvinātas zīmītes ar vārdiem un notīm.

Zīmīte saglabāta un izstādīta Latvijas Okupācijas muzejā, kur to Rīgas vizītē nofotografējis zēnu kora diriģents. Dziesmas teksts un diriģenta aranžējuma notis ir publicētas gadskārtējā izdevumā *Christmas at King's College* 2009. gadā.

Gundega Michele 2002–2014

Christmas Miracle – On Christmas Eve 2007, the Royal College of Cambridge Boys Choir sings live on BBC Radio in Latvian. The boys sing "Šai svētā naktī ..." (*On this holy night ...*) which they learned from a small memo with words and music notes given to Marta Zaļaiskalns in 1953 while she was imprisoned in Norilsk. The note was preserved and exhibited in our Museum where the conductor of the boys' choir photographed it during a visit to Riga. The lyrics and the conductor's arrangement were published in the 2009 edition of *Christmas at King's College*.

While celebrating the Museum's anniversary, we also remember those who continuously took care of the employees. During the 30 years, there have been four directors – each bringing his or her own addition to the development of the Museum. Although there must have been numerous unique events, we asked each one to recall a special bright moment from the time when they cared for the Museum.

Gunārs Nāgels
2015–2019

Es sekmīgi cīnījos par Latvijas Okupācijas muzeja ēkas pārbūves atļaušanu. Apturēju darbus pie ilgi plānotās, bet jau novecojošās jaunās ekspozīcijas, lai veidotu laikmetīgāku ekspozīciju. Nodrošināju Stūra mājas atvēršanu publikai pēc Rīga 2014 beigām. Atklājām šautuves oriģinālās sienas ar ložu

caurumiem un pašām lodēm; sākām plašu pētniecību par Stūra māju. Pilnīgi no jauna pārtaisīju novecojošo Ziedotāju datu bāzi, iekļaujot arī pāreju no latiem uz eiro.

Gunārs Nāgels
2015–2019

I successfully fought for permission to rebuild the Occupation Museum. I stopped work on the long-planned but already outdated new exhibition to create a more contemporary exhibition. I secured the opening of the former KGB headquarters to the public after the Riga 2014 festival. There, we uncovered the original walls of the shooting range to show the bullet holes and the bullets themselves; we started extensive research on the KGB building. I redesigned the outdated Donor Database, including the changeover from lats to euros.

Solvita Vība
2020-šobrīd

2020. gada 18. novembris. Ar simbolisku gājieni no pagaidu mājām 8 gadu garumā Raiņa bulvārī 7 Muzejs atgriežas rekonstruētajā namā. Es ar kolēģiem – krājuma speciālisti Baibu Brieži un gidu Ingu Andersonu –, nesam plīvojošu Latvijas karogu, Muzeja viesu grāmatu un vienu no krājumā esošajiem Latvijas karogiem: Valdas Krūzes 2012. gada Valsts svētku laikā dāvināto,

viņas vecvecākiem Annai un Niklasam Jansoniem piederējušo 100 gadīgo karogu no Krustpils pagasta *Zilānu* mājām, kas simboliski izstāsta mūsu valsts vēsturi.

Apstājamies pie Brīvības pieminekļa un ejam tālāk cauri Vecrīgai. Šajā dienā karogs atgriezās savās mājās Latvijas Okupācijas muzejā! Neaizmirstama diena!

Solvita Vība
2020-now

18 November 2020. With a symbolic procession, the Museum returns to its reconstructed building from its temporary home of eight years at Raiņa bulvāris 7. My colleagues – Collections specialist Baiba Brieže, guide Ingus Andersons, and I – carry a billowing Latvian flag, the Museum's guest book, and one of the Latvian flags from our Collection: a 100-year-old flag from the *Zilāni* farmstead in Krustpils parish, which was donated by Valda Krūze during the 2012 Independence Day celebrations and belonged to her grandparents Anna and Niklass Jansons – it symbolically tells our country's history.

We stop at the Freedom Monument and continue through Old Riga. On this day the flag returned to its home at the Museum of the Occupation of Latvia. An unforgettable day!

Protokola vizītes (1998 - 2023)

Kopš 1998. gada Muzejs iekļauts Latvijas valsts diplomātiskajā protokolā un ik gadu to apmeklē daudzi ārvalstu vadītāji, diplomāti un citi valsts oficiālo vizīšu dalībnieki. Šo gadu laikā Muzeju apmeklējušas vairāk nekā 1000 oficiālās delegācijas.

Katra delegācija Muzejam ir īpaša, bet spilgtāko viesu sarakstā ir gan tālas un eksotiskas valstis, gan karaļnamu pārstāvji, gan silti gaidītas kaimiņvalstu delegācijas. Visus šos viesus Muzejs uzņem ar īpašu gādību, lieliskiem gidu stāstījumiem un profesionālu attieksmi.

1998. gada 11. jūnijā — Īslandes prezidents Ólafur Ragnar Grimsson, foto #1

1998. gada 2. septembrī — Norvēģijas karalis Haralds V un karaliene Sonja

2001. gada 9. novembrī — Viņa augstība Velsas Princis Čarlzs, foto #2

2002. gada 20. jūnijā — Nīderlandes kroņprincis Vilems Aleksandrs un princese Maksima

2006. gada 22. maijā — VM Nīderlandes karaliene Beatriksa

2006. gada 19. oktobrī — VM Anglijas karaliene Elizabete II, foto #3

2007. gada 24. aprīlī — VM beļģu karalis Alberts II un karaliene Paola

2007. gada 26. maijā — Japānas imperators Akihito un imperatore Mičiko, foto #4

2010. gada 7. septembrī — Vācijas kanclere Angela Merkele

2011. gada 1. jūnijā — Viņa Augstība Monako Firsts Alberts Aleksandrs Luijs Pjērs, Bo marķīzs

2014. gada 26. martā — Zviedrijas karalis Kārlis XVI Gustavs un karaliene Silvija

2019. gada 16. oktobrī — Ukrainas prezidents Volodimirs Zelenskis ar kundzi Olenu Zelensku, foto #5

2023. gada 13. martā — Luksemburgas lielhercogs Anrī, foto #6

Protocol Visits (1998 - 2023)

Since 1998, the Museum has been included in the diplomatic protocol of Latvia. During these years, more than 1000 official delegations have visited the Museum.

Each delegation is special for the Museum, but the list of the highlights includes both distant and exotic countries, representatives of royal houses, and warmly welcomed delegations from neighboring countries. The Museum welcomes all these guests with special care, the best guided tours and professional treatment.

June 11, 1998 — President of Iceland, Ólafur Ragnar Grimsson, Photo #1

September 2, 1998 — King Harald V and Queen Sonja of Norway

9 November 2001 — His Highness The Prince of Wales Charles, Photo #2

On June 20, 2002 — Dutch Crown Prince Willem Alexander and the Princess Maxim

On May 22, 2006 — HM Queen Beatrix of the Netherlands

On October 19, 2006 — HM Queen Elizabeth II of England, Photo #3

On April 24, 2007 — the Belgian King Albert II and Queen Paola

On May 26, 2007 — Emperor Akihito and Empress Michiko of Japan, Photo #4

On September 7, 2010 — German Chancellor Angela Merkel

1 June 2011 — His Highness Prince Albert-Alexandre-Louis-Pierre of Monaco, Marquis of Beau

On March 26, 2014 — King Carl XVI Gustaf of Sweden and Queen Silvia

On October 16, 2019 — President of Ukraine Volodymyr Zelenskyi with Mrs. Olena Zelenskyi, Photo #5

On March 13, 2023 — Grand Duke Henri of Luxembourg, Photo #6

30 Gadi

1993

Vēstures profesors Paulis Lazda iesniedz Latvijas Republikas Kultūras ministrijai ierosinājumu Rīgā izveidot muzeju, kas patiesi atainotu Latvijas okupācijas vēsturi. Lai projektu sāktu, 11 personas dibina *Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fondu*. 1. jūlijā atklāj Latvijas Okupācijas muzeja pirmo izstādi *Baigais gads* kādreizējā Latviešu strēlnieku muzeja telpās.

Professor of History Paulis Lazda submits a proposal to Latvia's Ministry of Culture to create a museum in Riga that would reveal the true history of the occupation period of Latvia – 1940 to 1991. To start the project, 11 persons establish the Museum of the Occupation of Latvia Foundation. On July 1, the exhibits depicting 1940/1941 are opened in the former Latvian Riflemen Museum.

1994

Pēc Annas Zoldneres plānojuma (dizaina) Muzejā pakāpeniski iekārto pamatekspozīciju par Latvijas vēsturi no 1940. līdz 1991. gadam.

According to the artistic design of Anna Zoldnere, the exhibits of the Museum are gradually set up to cover the history of Latvia from 1940 to 1991.

1996

Hermīne Rītiņa sniedz pirmo video liecības ierakstu Muzeja audiovizuālajam krājumam.

Izveido Izglītības programmu (IP): *Muzejs skolās – skolas muzejā*, kas paredz izbraukuma nodarbības. Torņakalna stacijā atklāj vilciena vagonu 1941. gada 14. jūnija deportēto piemiņai.

Hermīne Rītiņa records the first video for the Museum's Audiovisual Collection. The Educational Program (EP): *Museum in Schools – Schools in the Museum* is established and provides off-site history classes. A train wagon is unveiled at Torņakalns railway station in memory of the deportees on 14 June 1941.

1997

Muzejs izdod pirmo grāmatu — *Ar bērna acīm* ar Benitas Plezeres Eglītes zīmējumiem un atmiņām par ģimenes deportāciju 1949. gadā.

The Museum publishes its first book – *Through the Eyes of a Child*. It contains drawings of Benita Plezere Eglīte and her memories of life in Siberia after the deportation of her family in 1949.

1998

Pabeidz Muzeja pamatekspozīciju. Latvijas skolām sagatavo ceļojošo izstādi par Zvārdes poligonu un Eiropas Parlamentā Briselē atklāj lielformāta planšetes četrās valodās par Latvijas 20. gs. vēsturi. Izdod grāmatu — *Latvijas Okupācijas muzejs 1940–1991*. Muzejs uzņem pirmos Valsts protokola viesus.

The main exhibition is completed. A travelling exhibition is prepared for schools about a Soviet bomber training ground and a description of the history of Latvia in the 20th century is opened at the European Parliament in Brussels. The content of the Museum is presented in the book – *Latvijas Okupācijas muzejs*. The Museum welcomes the first State Protocol visitors.

1999

Izdod Pētniecības programmas pirmo gadagrāmatu *Genocīda politika un prakse*.

The first yearbook *Policies and Practices of Genocide* is prepared by the Research Department.

2000

IP sagatavo vēstures mācības līdzekli – *Dokumenti liecina, ko dāvina* 400 Latvijas skolām.

The EP prepares a collection of document copies as a teaching aid for history – the book: *Documentary Evidence*, is donated to 400 schools in Latvia.

2001

Arhitekts Gunārs Birkerts dāvina Muzejam un Rīgas domei savu Muzeja ēkas paplašināšanas vīziju.

Architect Gunārs Birkerts presents to the Museum and the Riga City Council his vision for the enlargement of the Museum building.

2002

Muzejs iegūst Muzeju valsts pārvaldes akreditāciju uz pieciem gadiem.

The Museum receives accreditation from the State Administration of Museums for a period of five years.

2003

Pie *Stūra mājas* Rīgā atklāj piemiņas zīmi *Melnais sliekšnis*.
Tēlnieks: Gļebs Panteļejevs

Next to the former KGB headquarters in Riga, a memorial – *The Black Threshold* – is unveiled.
Sculptor: Gļebs Panteļejevs

2004

IP ceļojošā izstāde rādīta 27 vietās Latvijā. IP rīko jauniešu vasaras nometni *Pagātnes pētnieki*.

EP travelling exhibition is shown in 27 places in Latvia. EP conducts a youth summer camp for *Researchers of the Past*.

2005

Atklāj audio gidu piedāvājumu latviski un angļiski.

Audio guides are launched in Latvian and English.

2006

Valsts likumu maiņas dēļ *Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonds* (OMF) kļūst par *Latvijas Okupācijas muzeja biedrību* (LOMB). Saeima pieņem Latvijas Okupācijas muzeja likumu.

Due to a change in State Laws, OMF becomes the Occupation Museum Association of Latvia (LOMB). The Saeima (Parliament) adopts a Law on the Museum of the Occupation of Latvia.

2007

Muzeju reģistrē arī kā izglītības iestādi. Vakaros piecas folkloras grupas izmanto Muzeja telpas saviem mēģinājumiem.

The Museum of the Occupation of Latvia is also registered as an educational institution. In the evenings, five folklore groups use the Museum premises for their rehearsals.

2008

Vaka formāta dzejolī Viņa Majestāte Japānas imperators publicē savus iespaidus no Muzeja apmeklējuma.

His Majesty the Emperor of Japan publishes his impressions from a visit to the Museum in the *Waka* poetic format.

2011

Muzejs maijā apsveic savu **1 000 000.** apmeklētāju. 18. novembrī Muzejs ir atvērts — vairāk kā tūkstotis apmeklētāju bauda siltu piparmētru tēju un piparkūkas.

In May, the Museum welcomes its **1,000,000th** visitor. On 18 November, the Museum is open – more than a thousand visitors enjoy warm mint tea and gingerbread cookies.

2012

Sadarbībā ar muzeju *Ebreji Latvijā* atklāj izstādi *Rumbula*. Gada beigās Muzejs pārceļas uz pagaidu telpām bijušajā ASV vēstniecībā Rīgā. Muzejs saņem UNESCO atpazīstamības zīmi — *Pasaules atmiņa* Latvijas nacionālajā reģistrā iekļautajai nominācijai *Sibirijā rakstītās vēstules uz bērza tāss*.

In cooperation with the Museum *Jews in Latvia* the Holocaust exhibition *Rumbula* is opened. At the end of the year, the Museum moves to temporary premises in the former U.S. Embassy in Riga. The Museum receives a UNESCO recognition plaque – *Memory of the World* for the nomination included in the National Register of Latvia – *Letters written in Siberia on birch bark*.

2014

Stūra māja atklāj izstādi par čekas darbību Latvijā un piedāvā ekskursijas bijušajās ieslodzījuma kamerās pagrabā.

In the former KGB headquarters, an exhibition about the activities of the cheka in Latvia is opened and includes excursions in the basement prison cells.

2016

Muzeja darbinieki "piketē" un Saeima papildina Okupācijas muzeju likumu — Muzeja ēka kļūst par daļu no memoriāla kompleksa ar nacionālu interešu objekta statusu. Muzeja ēkas pārbūves projekts var virzīties uz priekšu.

Museum employees picket and the Saeima supplements the Law on the Occupation Museum — the Museum building becomes a part of a Memorial Complex with the status of an Object of National Interest. The rebuilding project can move forward.

2017

Būvvalde izsniedz būvatļauju Muzeja ēkas pārbūvei. Valerijas Bērziņas-Baltiņas piemiņas fonds Muzejā finansē latviešu valodas pētniecības projektu.

The Construction Board issues a Building Permit for the reconstruction of the Museum building. The Valerija Bērziņa-Baltiņa Memorial Foundation donates funds for a Latvian language research project at the Museum.

2018

Muzeja ēkas pārbūve, septembrī svinīgi tiek iemūrēta kapsula ar vēstījumu nākotnei. Sadarbībā ar Zedelgemas (Belģijā) pilsētas valdi, Zedelgemā atklāj latviešu leģionāriem veltītu pieminekli.

The reconstruction of the Museum building has begun — in September a capsule with a message for the future is solemnly installed. In cooperation with the City Council of Zedelgem (Belgium), a monument commemorating Latvian legionnaires is unveiled there.

2019

Oktobrī Muzeja ēkai svin spāru svētkus.

In October, the Museum building celebrates the topping out ceremony.

2020

Jaunās ekspozīcijas iekārtošanas konkursu uzvar Dizaina birojs H2E. Muzeju īslaicīgi slēdz apmeklētājiem Covid-19 ierobežojumu dēļ.

The competition for the construction of a new exhibition is won by the Design Bureau H2E. The Museum is temporarily closed to visitors due to Covid-19 restrictions.

2021

Augustā Muzejs saņem atjaunotā nama atslēgas un novembrī pārceļas uz ēku Latviešu strēlnieku laukumā. Muzejs sāk vākt līdzekļus tēlnieka Kristapa Gulbja darinātai piemiņas zīmei *Svešo varai spītējot*.

In August, the Museum receives keys to the reconstructed building and in November moves back to its original home. The Museum starts a fund drive for a memorial to commemorate opponents of the Soviet occupation regime.

2022

Jauno ekspozīciju Latviešu strēlnieku laukumā atver apmeklētājiem 1. jūnijā. Latvijas pasts izdod Muzejam veltītu pastmarku.

The new exposition is opened to visitors on 1 June. A postage stamp is dedicated to the Museum.

30 years

2023

Muzejs atzīmē 30 gadu jubileju.
Krājumā atrodas 74 652 priekšmeti
un 2462 video liecības.

The Museum celebrates its 30th
anniversary. Its Collection contains 74,652
items and 2462 video testimonies.

**Lelle Bārtas tautas tērpā
Izgatavojusi Līvija Miķelsone 40. gadu 2. pusē
Klāinkotcas DP nometnē Vācijā • A doll wearing
the traditional costume of Bārta (South-west Latvia)
Created in late 1940s by Līvija Miķelsone in the
Kleinkötz DP camp, West Germany**

AICINIET!

2023. gadā aiciniet apmeklēt Latvijas
Okupācijas muzeju, lai vismaz

INVITE PEOPLE!

Invite at least

30

draugi, radi un paziņas apciemo Muzeju!

friends, relatives, and acquaintances to visit the
Latvian Occupation Museum in 2023!

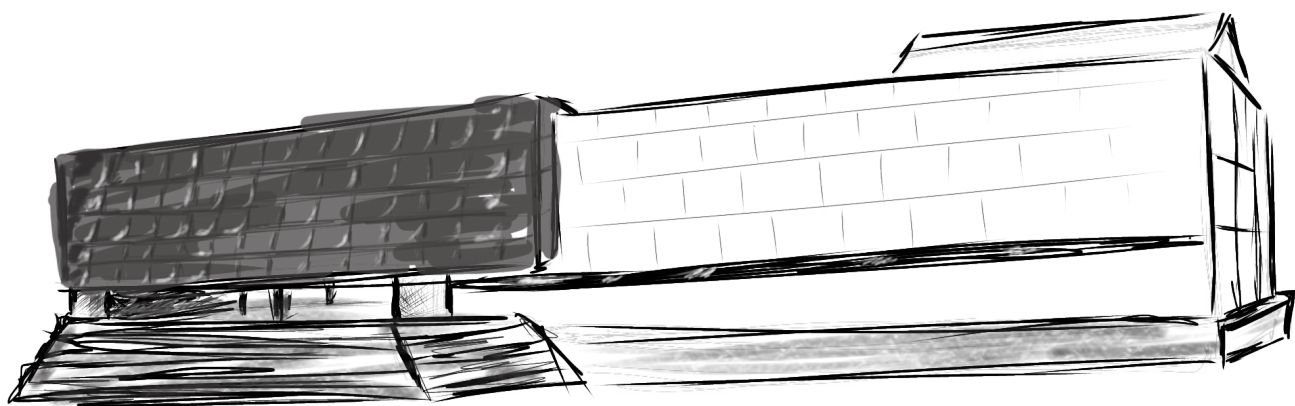
ZIEDOJIET!

Piedalieties Muzeja dzimšanas dienas
akcijā *Latvijas Okupācijas muzejam 30,*
lai kopīgi sasniegtu

DONATE!

Take part in the Museum's birthday campaign
The Latvian Museum of Occupation is 30
[years old], so that together we can reach

30 0000 €

Mīļie Muzeja draugi!

Sākot Latvijas Okupācijas muzeja trīsdesmīto gadu, sveicu Jūs ar visdziļāko pateicību par to, ka mēs esam, strādājam un attīstāmies, ka arvien prasmīgāk un radošāk varam īstenot Muzeja moto: atminēties, pieminēt, atgādināt.

Kad Muzejs atvēra savas durvis apmeklētājiem 1993. gada 1. jūlijā, mēs nevarējām zināt,

cik mūsu vēsture pagājušā gadsimta otrajā pusē varētu būt aktuāla šodien ne tikai mums pašiem, bet arī citām valstīm un tautām;

cik mūsu Muzejā vēstītais vēstures stāsts varētu kalpot, kā atskaites punkts tām izvēlēm, kas mums bija tad un tām, kas mums vēl stāv priekšā.

Tas liecina, ka Latvijas Okupācijas muzejs ir nepieciešams, lai ar skaidru izpratni par pagātņi, mēs spētu gudrāk veidot un labāk nodrošināt Latvijas Republikas neatkarīgu un demokrātisku nākotni 21. gadsimtā.

Tas arī nozīmē, ka Latvijas Okupācijas muzeja darbs jāturpina, ka Jūsu atbalsts morāli un materiāli Muzejam būs nepieciešams un augsti novērtēts arī nākotnē.

Noslēgumā mīļš paldies Jums, kas jau ir sagādājuši Muzejam 30 jaunus apmeklētējus šai gadā, un Jums, kas jau ir snieguši īpašu dāvanu Muzejam 30. jubilejā. Bet Jums, kas vēl to nav paspējuši, lūdzu pasteigties!

Dear Friends of the Museum of the Occupation of Latvia,

As we begin the Museum's thirtieth year, let me express my heartfelt gratitude to you for enabling us to be, to work, to develop and to fulfill ever more effectively and creatively our motto: remember, commemorate, remind.

When the Museum opened its doors to visitors on 1 July 1993, we could not foresee

how relevant Latvia's history of the second half of the last century would be today, not only for us, but also for other countries and nations;

how the history that the Museum transmits and the events of the past could serve as critical reference point to the decisions that face us now.

Furthermore, with the wisdom gleaned from a clear understanding of our past, we can ensure the existence of an independent and democratic Republic of Latvia in the twenty-first century.

This shows not only how important it is for the Museum to continue its work, but also how essential your continued moral and financial support is for this joint effort. Be assured: your goodwill and donations will be highly appreciated.

In conclusion, special thanks to all of you for bringing at least 30 new visitors to the Museum this year, and for celebrating the Museum's birthday with a donation. But to you, who have not joined this wonderful crowd of Museum benefactors, please do so without delay.

Sincerely,

Dzintra Bungas,

Latvijas Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēde • Chairperson of the Board of the Occupation Museum Association of Latvia

Muzeja darbinieki valsts svētkos saņem apbalvojumus

Museum Employees Receive State Awards

No kreisās: Lelde Neimane, Taiga Kokneviča, Latvijas valsts prezidents Egils Levits un Aija Ventaskraste 2023. gada 4. maijā
• From the left: Lelde Neimane, Taiga Kokneviča, President of Latvia Egils Levits and Aija Ventaskraste on 4 May 2023

Apsveicam un lepojamies!

Latvijas Okupācijas muzeja darbinieki un Biedrības biedri ir lielākais spēks un bagātība, kādēļ varam jau 30 gadus stāstīt par Latvijas valsts un cilvēku likteņiem 20. gs. trīs okupāciju laikā un atcerēties, pieminēt un atgādināt par visiem, kas bija okupāciju režīmu upuri.

Pateicībā par ilgo un neatlaidīgo darbu, šogad Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas deklarācijas dienā, 4. maijā, trīs Muzeja darbinieces tika ieceltas par Triju Zvaigžņu ordeņa virsniecēm. Taiga Kokneviča (Muzeja direktores vietniece, galvenā Krājuma glabātāja) par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas vēstures pētniecībā, Muzeja attīstībā un Muzeja krājuma izveidē, Lelde Neimane (ilggadējā Muzeja Audiovizuālā krājuma glabātāja, vēsturniece) par nozīmīgu darbu un ieguldījumu Latvijas vēstures pētniecībā, Muzeja ekspozīcijas veidošanā un Aija Ventaskraste (Muzeja Ekspozīcijas nodaļas vadītāja, vēsturniece) par ilggadēju darbu un ieguldījumu Muzeja attīstībā un pamatekspozīcijas veidošanā.

Atskatoties uz Muzeja 30 darbības gadiem un cilvēkiem, kas veicinājuši Muzeja darbu, atgādinām par mūsu bijušajiem un esošajiem darbiniekiem un biedriem, kuri saņēmuši augstākos Latvijas valsts apbalvojumus.

Our Congratulations and Joy!

The staff of the Museum of the Occupation of Latvia and members of its Association comprise the strength and treasure, that for 30 years has enabled us to testify about the fate of the Latvian state and its people during the three occupation periods of Latvia from 1940 to 1991, and to remember, commemorate, and remind about all the victims of the occupation regimes.

In gratitude for their long and persistent work, on 4 May — the Day of the Declaration of Restoration of Independence of the Republic of Latvia, three employees of the Museum were named as recipients of the Order of the Three Stars: Taiga Kokneviča (Deputy Director of the Museum, Custodian of its Main Collection) for her significant contribution to the research of Latvian history, the development of the Museum and the establishment of the Museum's Collection; Lelde Neimane (historian and long-standing Custodian of the Audiovisual Collection) for her significant work and contribution to the research of Latvian history and the development of the Museum's permanent exhibition; Aija Ventaskraste (historian and Head of the Exhibition Department) for her long-standing work and contribution to the development of the Museum and its permanent exhibition.

Looking back on 30 years of work of the Museum and the people who have made it possible for the Museum to continue its work, we would like to celebrate our past and present employees and Association members who have received the highest Latvian state awards.

Attēls: Valsts prezidenta kanceleja • Photo: Office of the President of the State

Ar Triju Zvaigžņu ordeni un valsts goda zīmēm apbalvotie esošie un bijušie Latvijas Okupācijas muzeja FONDA un Biedrības biedri un Muzeja darbinieki:

1995

Uldis Ivars Grava
Anda Līce

1996

Valdis Liepiņš
Gundega Michele

1997

Valda Selga Liepiņa
Valters Nollendorfs
Anna Zoldnere

1998

Franks Efrajims Gordons
Uldis Klauss
Andrejs Ozoliņš

1999

Sarmīte Ēlerte

2000

Inese Auziņa-Smita
Paulis Lazda
Ivars Silārs
Pēteris Simsons
Dagnija Staško

2002

Ilze Schwartz

2003

Jānis Priedkalns

2005

Dzintra Bungš

2006

Ojārs Celle
Astrīda Jansone
Ints Rupners

2007

Silvija Rūtenberga

2008

Edvīns Šnore

2010

Heinrihs Strods

2012

Andrejs Edvīns Feldmanis

2016

Pēteris Bolšaitis

2019

Maija Sinka

2020

Richards Pētersons
Pauls Raudseps

2021

Viesturs Kairiņš
Ilmārs Mežs
Kristīne Saulīte

2022

Kristofs Blaus
Irēne Lazda
Ruta Pazdere

2023

Taiga Kokneviča
Lelde Neimane
Aija Ventaskraste

Current and Past Members of the Occupation Museum Association of Latvia and Museum Employees who have been Awarded the Order of the Three Stars and Other State Medals:

Muzeja pārstāvniecība ārzemēs

Latvijas Okupācijas muzejs ir privāts Muzejs, kura darbību nodrošina ziedojumi un brīvprātīgie, kas velta savu laiku un spēkus tam, lai Latvijas Okupācijas muzejs spētu pastāvēt un varētu nest savu solījumu atcerēties, pieminēt un atgādināt!

Museum Representation Abroad

The Museum of the Occupation of Latvia is a private Museum. Its work is possible because of donations and volunteers who dedicate their time and energy to the Museum so that it can exist and fulfill its promise to remember, commemorate, and remind.

Paula Treijera ģimene 1944. gada novembrī atstāja Latviju un ar laivu un devās bēgļu gaitās uz Zviedriju. Bēgļu grupu vadīja agronoms Pauls Treijers. Laiva ar 17 bēgļiem 10. novembrī atstāja Rojas ostu un 11. novembrī iegāja Slites ostā Gotlandē (Zviedrija). Nelielais karodziņš, kuru bēgļi izgatavoja no Rojas skolā atrastajiem auduma gabaliem, ceļā plīvoja laivas priekšgalā. Karogu Muzejam dāvināja P. Treijera meita Dagnija Staško, kas izveidoja Muzeja Izglītības programmu un daudzus gadus bija Muzeja pārstāve Kanādā. Šobrīd karogs atrodas Muzeja ekspozīcijā. • In November 1944, the family of Pauls Treijers left Latvia by boat and fled to Sweden. The refugee group was led by agronomist Pauls Treijers. The boat with 17 refugees left the port of Roja on 10 November and entered the port of Slite in Gotland (Sweden) on 11 November. The small flag, made by the refugees from pieces of cloth found at Roja's school, fluttered at the forefront of the boat. The flag was donated to the Museum by P. Treijers daughter Dagnija Staško who established the Education Department of the Museum and represented the Museum in Canada for many years. Currently, the flag is exhibited in the Museum.

Kanādu pārstāv labdarības organizāciju *Latvia Relief and Development Fund (LRDF)*. Kur daudzus gadus nenogurdināmi mums atbalstu sniedza Dagnija Staško, bet šobrīd, kamēr esam jauna pārstāvja meklējumos atbalstu sniedz Arnis Markitants, LRDF kasieris.

Liebritānija Muzeju pārstāv Okupācijas muzeja biedrības biedre Inese Auziņa Smita, kas tur rūpi par muzeja vērtību popularizēšanu un ar savu nesavtīgo darbu strādā ar Lielbritānijas ziedotājiem.

Canada is represented by the *Latvia Relief and Development Fund (LRDF)*. Where Dagnija Staško tirelessly supported us for many years, but now, while we are looking for a new representative of our Museum, Arnis Markitants, LRDF treasurer is supporting us from Canada

Great Britain is represented by Inese Auziņa Smita, a member of the Society of the Occupation Museum, who has cared about the British donors and helped us to popularize our work and the values of our Museum with her selfless work.

Austrālijas latvieši

Austrālijas latvieši sveic Latvijas Okupācijas muzeju 30 gadu jubilejā! Okupācijas muzejs visus šos gadus pildījis savu misiju atcerēties to, kas nodarīts Latvijai un latviešiem zem 50 gadu okupācijām, pieminēt un godinot tos, kas cietuši un būt par atgādinājumu un brīdinājumu, lai izsargātos no šāda ļaunuma nākotnē. Esam gandarīti, ka mums bijusi iespēja pielikt savu plecu, lai muzejs spētu pastāvēt, izveidoties par vienu šāda veida labākajiem vēstures muzejiem. Pateicībā visiem 349. individuāliem ziedotājiem, 82. organizācijām, testamentu veltēm, neaizmirstot tos, kas apmeklējot sarīkojumus ziedojuši muzejam. 30 gadus sniegts atbalsts un izrādīta uzticība muzeja darbam un nākotnei. Kaut laiku maiņā mūsu rindas kļuvušas retākas, velme atbalstīt muzeja darbu turpinās. Saules mūžu OM!

Australian Latvians

Australian Latvians welcome the Latvian Occupation Museum on its 30th anniversary! All these years, the Museum of Occupation has fulfilled its mission to remember what was done to Latvia and Latvians under the 50-year occupation, to commemorate and honor those who suffered and to be a reminder and warning to avoid such evil in the future. We are pleased that we had the opportunity to contribute to the survival of the museum, to become one of the best history museums of its kind. Thanks to all 349 individual donors, 82 organizations, testamentary gifts, I would not forget those who donated to the museum while attending the events. 30 years of support and trust in the work and future of the museum. Although our queues have become less frequent during the shift, the desire to support the work of the museum continues. Life of the Sun OM!

Ināra Graudiņa, Ināra Strungs

Okupācijas Muzeja Atbalsta Grupa Amerikā

OMFA, jeb Okupācijas Muzeja Atbalsta Grupa, ir dibināta 1996. gada oktobrī, lai nodrošinātu stabīlu ASV latviešu atbalstu pirms trīs gadiem dibinātajam Okupācijas Muzejam Rīgā. Lai informētu ASV latviešus par OM uzdevumu, darbu un vajadzībām un, lai viņu ziedojumus apvienotu un ieguldītu fondā, kas augtu un nestu augļus Okupācijas Muzeja vajadzībām. OMFA darbības laikā, 21 674 ziedojumi ir kopā devuši Okupācijas Muzejam ienākumus, kas jau sniedzas miljonos dolāru. Paldies katram ziedotājam ASV, kas nodrošināja Muzeja izaugsmi, kas saprot Muzeja uzdevumu liecināt par Latvijas patieso vēsturi, un kas nākamajām paaudzēm rādīs latviešu likteņus okupācijas jūgā. Šodien, Muzeja 30. gadu jubilejā, sirsnīgi sveicam Latvijas Okupācijas muzeja saimi un atbalstītājus visā pasaulē! Nenogursim cīņā par Latviju!

The Museum of Occupation Support Group in the USA

The Museum of Occupation Support Group (OMFA) was created in 1996 to inform the Latvian community in the U.S. about the purpose, work and needs of the Occupation Museum in Riga, founded just three years earlier, and to invest donations in a fund to provide a stable source of support. Today, 21 674 donations have produced income for the Museum reaching millions of dollars. Sincere thanks to each supporter who assured the growth of the Museum, who understood the Museum's mission to testify to the true history of Latvia and to communicate to future generations the fate of Latvia under the yoke of occupation. On the 30th anniversary of the Museum we congratulate the Museum community and supporters the world over for their dedication! We must not tire in the struggle for truth and justice for Latvia!

Irēne Lazda,
OMFA priekšēde • OMFA president

Lielākie Latvijas Okupācijas muzeja ziedotāji kopš 1993. gada

Major Donors of the Museum of the Occupation of Latvia since 1993

Privātpersonas

Individuals

Jānis Valdemārs Āboliņš

Biruta un Dzintars Abuls

Rasma Aistrauts

Joan un Edward Anders

Adelaide Anderson

Ināra un Jānis Apinis

Marta un Pēteris Balodis

Andris A. Baltiņš

Skaidrīte un Evalds Bandenieks

Velta Belsons

Velta un Andris Bensons

Ieva Berglande

Aida un Edgars Bērziņš

Māriete un Evarists Bērziņš

Gunārs Bērzzariņš

Ivars Birzulis

Ruta, Edīte un Aldis J. Birzulis

Ausma un Kārlis Bļodnieks

Īra un Pēteris Bolšaitis

Jānis Brenners

Jānis Brežinskis

Sigurds Brīvkalns

Jānis Bukovskis

Dzintra Bungis

Samuel Allen Byrd

Anna Cerbulis

Elvīra Chalupsky

Vaira Pelēķis Christopher

Kārlis Cīrulis

Roger Coudray

Ilze un Jānis Daliņš

Rasma Dinbergs

Vincents Dindzāns

Rita Drone

Sigrīda un Visvaldis Dzenis

Andrejs Eglīte

Jānis Ferliņš

Elmers Freibergs

Milda Emilija Freimane

Ruta, Arnolds un Ivars Freimanis

Ligita un Jānis Galdiņš

Aina Galēja-Dravniece

Modris un Valija Galenieks

Fricis A. Ginters

Biruta un Augusts Grasis

Ināra un Valdis Graudiņš

Juris Graudiņš

Ausma un Arturs Grava

Sarmīte un Alfrēds Grava

Māra Grīna

Inta un Andrejs J. Grots

Bruce Hasenkamp

Millija Lūsiņa Howe

Veva un Gunārs Jakobsons

Dzintra un Jānis Janavs

Astrīda Jansone

Olga un Maksis Jansons

Ruta Jostsons

Klitija un Kārlis Kalējs

Dagmāra un Ilmārs Kalniņš

Olita un Juris Kīns

Rasma un Gunārs Klipsons

Zenta Knezinskis

Dzintra un Vilmārs Kukainis

Marija Māriete Ķiploks

Ilona un Andrejs Ķīsis

Pēteris Lapiņš

Žanis Lappuķis

Irēne un Paulis Lazda

Velta un Jānis Lazda

Herta un Ēvalds Lejiņš

Vivita Krievs Leonard

Guntiņa S. un Arvids Lielkājs

Anita un Guntis Liepiņš

Velta un Hugo Liepiņš

John H. Livens

Daina un Jānis Lucs

Andris Mačs

Ieva Mateus

Alīde un Paulis Mende

Alberts Mežals

Sigrīda Mežciema-Renigers

Natālija Neiburga

Ena un Artūrs Neparts

Valija Nille

Aija Ebdene un Valters Nollendorfs

Inta un Valters Nollendorfs

Aija Ozoliņa

Dulcie un Andrejs Ozoliņš

Dzidra un Elmārs Ozoliņš

Edvins Penikis

Andrejs Perkons

Elza Pētersone

Maiga un Mārtiņš Pētersons

Rita un Juris Petričeks

Helene Pizičs

Andris Priedītis

Milda un Kārlis Pucis

Anita Pundiņa

Valija Rauceps

Artūrs Reinvalds

Ina, Andra, Iveta un Imants J. Ronis

Silvija, Guna un Verners Rūtenbergs

Laimdota Sausais

Ilze un Richard Schwartz

Irene un John Briedis Sedgwick

Valda Sikсна

Ināra Sīmanis

Daira Skriblis

Aivars Slucis

Biruta un Andris Sprūds

Hilda Stakle

Ilze H. Stalis

Rūta Straumanis

Žanis Rūdolfs Strautmanis

Edwards Strazdiņš

Zinaida Strods

Gisela Elisabeth un Maksims

Strunskis

Rasma Šilde-Kārklīņa

Jāzeps Šķēls

Gunārs Šubiņš

Eigits Dāvis Timermanis

Rita Tropiņš

Tupešu Jānis un Māra

Alfs Ūdris

Konstance un Ludviks Upenieks

Nora un Ansis Vairogis

Juris Valainis

Ilga Veismane

Ilga un Jūlijs Vilde

Paulīne un Zigfrīds Zadvinskis

Spodra un Jānis Leons Zariņš

Emma Zvirbulis

ANONĪMI / ANONYMOUS

Kopziedojumi un organizācijas Organisations

3. JELGAVAS KĀJNIEKU PULKA
PIEMIŅAS FONDS KANĀDĀ
ADELAIDES LATVIEŠU BIEDRĪBA
AUSTRĀLIJĀ
AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBA
ASV
AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS
FONDS ASV
ANGLIJAS LATVIEŠU IZGLĪTĪBAS
FONDS APVIENOTAJĀ KARALISTĒ
ARNOLDA LĀČA ĢIMENES FONDS
ASV
ČIKĀGAS LATVIEŠU DRAUDŽU
SADARBĪBAS KOPA ASV
DAUGAVAS VANADZES ASV
DAUGAVAS VANAGI ASV
DAUGAVAS VANAGU ADELAIDES
NODAĻA AUSTRĀLIJĀ
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA
ŅUJORKĀ ASV
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA
ČIKĀGĀ ASV
DAUGAVAS VANAGU
DIENVIDKALIFORNIJAS APVIENĪBA
ASV
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA
LINKOLNĀ ASV
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA
KALAMAZŪ ASV
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA
KLĪVLANDĒ ASV
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA
VAŠINGTONĀ DC ASV
DAUGAVAS VANAGU DŽILONGAS
NODAĻA AUSTRĀLIJĀ
DAUGAVAS VANAGU HAMILTONAS
NODAĻA KANĀDĀ
DAUGAVAS VANAGI KANĀDĀ
DAUGAVAS VANAGU KANBERAS
NODAĻA AUSTRĀLIJĀ
DAUGAVAS VANAGU MELBURNAS
NODAĻA AUSTRĀLIJĀ
DAUGAVAS VANAGU PERTAS
NODAĻA AUSTRĀLIJĀ
DAUGAVAS VANAGU TORONTO
NODAĻA KANĀDĀ
DAUGAVAS VANAGU UN VANADŽU
APVIENĪBA BOSTONĀ ASV
DAUGAVAS VANAGU VANADŽU
MELBURNAS KOPA AUSTRĀLIJĀ
DAUGAVAS VANAGU FONDA
BEDFORDAS NODAĻA
APVIENOTAJĀ KARALISTĒ

DAUGAVAS VANAGU FONDA
BOLTONAS NODAĻA APVIENOTAJĀ
KARALISTĒ
DAUGAVAS VANAGU FONDA
HALIFAKSAS NODAĻA
APVIENOTAJĀ KARALISTĒ
DAUGAVAS VANAGU FONDA
KORBIJAS NODAĻA APVIENOTAJĀ
KARALISTĒ
DAUGAVAS VANAGU FONDS
APVIENOTAJĀ KARALISTĒ
DENVERAS LATVIEŠU EVAŅĢĒLISKI
LUTERISKĀ DRAUDZE ASV
DIENVIDFLORIDAS LATVIEŠU
BIEDRĪBA ASV
DIENVIDKALIFORNIJAS LATVIEŠU
EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE
ASV
DIENVIDKALIFORNIJAS LATVIEŠU
BIEDRĪBA ASV
EDMONTONAS LATVIEŠU BIEDRĪBA
IMANTA KANĀDĀ
ELIZABETES-ŅUARKAS LATVIEŠU
EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE
ASV
GRAND RAPIDU LATVIEŠU
KREDĪTSABIEDRĪBA ASV
GRAND RAPIDU LATVIEŠU
AGLONAS DIEVMĀTES KATOĻU
DRAUDZE ASV
GRAND RAPIDU ORGANIZĀCIJU
KOPZIEDOJUMI 14. JŪNIJA
SARĪKOJUMOS ASV
GRĀMATAS LATVIA REDAKCIJAS
KOMITEJA ASV
GRĀMATAS OKUPĀCIJAS VARU
NODARĪTIE POSTĪJUMI LATVIJĀ
IZDEVĒJI KANĀDĀ
ĢENERĀĻA KĀRĻA GOPPERA
FONDS ASV
DAUGAVAS VANADŽU HAMILTONAS
KOPA KANĀDĀ
INDIANAPOLES LATVIEŠU
ORGANIZĀCIJU PADOME ASV
JĀŅA UN MILLIE KĀVUŽU FONDS
ASV
KĀRĻA ZARIŅA FONDS AUSTRĀLIJĀ
KLĪVLANDES LATVIEŠU BIEDRĪBA
ASV
KOKPĀRSTRĀDE 98, SIA LATVIJĀ
KORPORĀCIJA FRATERNITAS
LATAVIENSIS
KORPORĀCIJA TALAVIJA
LATVIEŠU APVIENĪBA AUSTRĀLIJĀ
UN JAUNZĒLANDĒ
LATVIEŠU BIEDRĪBA VAŠINGTONAS
ŠTATĀ ASV

LATVIEŠU EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ
BAZNĪCA AMERIKĀ
LATVIEŠU FONDS ASV
LATVIEŠU NACIONĀLĀ APVIENĪBA
KANĀDĀ
LATVIEŠU NACIONĀLĀ PADOME
LIELBRITĀNIJĀ
LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDS ASV
LATVIJAS 50 GADU OKUPĀCIJAS
MUZEJA FONDA ATBALSTA GRUPA
ASV
LATVISKĀ MANTOJUMA FONDS
BOSTONĀ ASV
MĀCĪTĀJA DR. M. K. GULBJA
PIEMIŅAS FONDS ASV
MĀRAS BANKA, AS LATVIJĀ
MILVOKU LATVIEŠU EVAŅĢĒLISKI
LUTERISKĀ SV. TRĪSVIENĪBAS
DRAUDZE ASV
MINEAPOLES-ST. PAULAS
LATVIEŠU EVAŅĢĒLISKI
LUTERISKĀS DRAUDZES DĀMU
SAIME ASV
MONTREĀLAS LATVIEŠU
SABIEDRISKAIS CENTRS KANĀDĀ
ŅUDŽERSIJAS LATVIEŠU FEDERĀLĀ
KREDĪTSABIEDRĪBA ASV
OREGONAS LATVIEŠU BIEDRĪBA
ASV
OTAVAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU
PADOME KANĀDĀ
PASAULES BRĪVO LATVIEŠU
APVIENĪBA
SIDNEJAS LATVIEŠU BIEDRĪBA
AUSTRĀLIJĀ
SIDNEJAS LATVIEŠU BIEDRĪBAS
DĀMU KOPA AUSTRĀLIJĀ
SKENEKTEDIJAS LATVIEŠU
EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE
ASV
ST. PĒTERBURGAS LATVIEŠU
EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE
ASV
STUDENŠU KORPORĀCIJA IMERIA
TĒVIJAS FONDS (LATVIJAS
KORPORĀCIJU APVIENĪBA) ASV
VAŠINGTONAS DC LATVIEŠU
EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE
ASV
VILIMANTIKAS LATVIEŠU
EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE
ASV
ŽURNĀLA LATVJU MŪZIKA
IZDEVNIECĪBA ASV

Liels paldies par Jūsu ziedojumu! No tā ir atkarīgs Muzeja darbs un nākotne. Thank you very much for your donation! The work and the future of the Museum depend on it.

Ziedojumus muzejam un grāmatu pasūtīšanu var veikt:

Lielbritānijā: ziedojumi sūtāmi: Inese A. Smith, 44 Leconfield Road, Loughborough LE11 3SQ, United Kingdom.
(inese.smith@btinternet.com)

ASV: čeki rakstāmi: OMFA (*Latvijas 50 gadu okupācijas atbalsta grupa*) c/o Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024, USA. Ziedojumi atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodokļus. Ziedojot ar kredītkarti, lietojiet PayPal: <http://donate.omfa-usa.org>

Kanādā: čeki rakstāmi: LRDF (*Latvia Relief and Development Fund*) ar piezīmi *Ziedojums Okupācijas muzejam*. Pagaidu kontaktpersona Arnis Markitants, LRDF kasieris, arnism@sympatico.ca. Ziedojumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumiem.

Austrālijā: čeki rakstāmi: *SLS – Okupācijas muzejs* un sūtāmi: Ināra Graudiņa, 141 Darley Rd., Randwick, NSW 2031, Australia. Iespēja ziedojumu iemaksāt OM kontā: Dnister: BSB 704235 Account nr. 00017209. Par ziedojumu ziņot I. Graudiņai: graudinsiv@bigpond.com

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukumā 1, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta nr. LV67UNLA0002400700517. Muzejā var ziedot ar kredītkarti. Vairāk par ziedošanas iespējām Latvijā: Anete Enikova (anete.enikova@okupacijasmuzejs.lv)

Ar kredītkarti vai *PayPal* tiešsaistē Muzeja mājaslapā: www.okupacijasmuzejs.lv

Par veikto ziedojumu rakstiet: ziedojumiem@okupacijasmuzejs.lv

Apkārtraksts nr. 58, 2023. gada vasarā Rīgā.
ISSN 1407-3668.

Redakcija: Latvijas Okupācijas muzeja Attīstības un komunikācijas nodaļa. Maketētājs: Andris Strazdiņš.
Tulkotāji: Gundega Michele, Pēteris Kalniņš, Santa Dunaiska.
Korektore: Gundega Michele.

Latvijas Okupācijas muzejs, Latviešu strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050

Tālruni: Birojs +37167229255, Izglītības nodaļa +37167211030
E-pasts: info@okupacijasmuzejs.lv
Mājaslapa: www.okupacijasmuzejs.lv
Reģ. nr. 40008018848

Ja informāciju par Muzeja aktualitātēm vēlaties saņemt biežāk vai apkārtrakstu saņemt elektroniski, lūdzu, paziņojiet mums savu e-pasta adresi, rakstot uz pr@okupacijasmuzejs.lv

If you would like to receive current information about Museum activities or this Newsletter electronically, please send us your e-mail address to pr@okupacijasmuzejs.lv

LATVIJAS
OKUPĀCIJAS
MUZEJS

